

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И
СИСТЕМИ АД

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

**За периода приключващ на
31.07.2023 г.**

**С Доклад на ръководството за периода от
01.01.2023 г. до 31.07.2023 г.**

Представяващ:

**Милк комерсиал ЕООД, чрез
Борислава Юриева Фивейска**

Съставител:

**СП Ива-ауто ООД, чрез Мила
Валентинова Павлова**

София, 21 август 2023 г.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД

МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Междинния финансов отчет за периода завършващ на 31.07.2023 г. от страница 1 до страница 39 е одобрен и подписан от името на “ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД от:

Изпълнителен директор:
Милк комерсиал ЕООД с ЕИК 130936999,
чрез представител по чл. 234, ал. 1 изр. 3 от ТЗ -

Борислава Юриева Фивейска

Съставител:
СП „Ива-ауто“ ООД
чрез Управителя:

Мила Валентинова Павлова

ДОКЛАД НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.07.2023

Докладът на ръководството за дейността за периода завършващ на 31.07.2023 г. от страница 1 до 8 е одобрен и подписан от името на “ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД от:

Изпълнителен директор:

Милк комерсиал ЕООД с ЕИК 130936999 чрез представител по чл. 234, ал. 1 изр. 3 от ТЗ -
Борислава Юриева Фивейска

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД**ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.7.2023 година**

	Приложение	31.07.2023 г. BGN'000	31.12.2022 г. BGN'000
АКТИВ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	1.1.	1 460	1 485
Дълготрайни нематериални активи	1.2.	4	5
Нетекущи финансови активи	1.3.	2 239	2 239
Общо нетекущи активи		3 703	3 729
Текущи активи			
Текущи търговски и други вземания	1.4.	4 019	4 000
Текущи финансови активи	1.5.	16 157	16 109
Пари и парични еквиваленти	1.6.	92	55
Общо текущи активи		20 268	20 164
Сума на актива		23 971	23 893

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД**ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.7.2023 година - продължение**

	Приложение	31.07.2023 г. BGN'000	31.12.2022 г. BGN'000
<u>СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВ</u>			
<u>Собствен капитал</u>			
<u>Основен капитал</u>	1.7.1.	1 294	1 294
<u>Регистриран капитал</u>		1 294	1 294
<u>Резерви</u>	1.7.2.	9 590	9 590
<u>Финансов резултат</u>	1.7.3.	12 783	12 702
<u>Натрупани печалби/загуби</u>		12 702	12 536
<u>Печалба/загуба за годината</u>		81	166
<u>Общо собствен капитал</u>		23 667	23 586
<u>Нетекущи пасиви</u>			
<u>Пасиви по отсрочени данъци</u>	1.8.	121	121
<u>Общо нетекущи пасиви</u>		121	121
<u>Текущи пасиви</u>			
<u>Текущи търговски и други задължения</u>	1.9.	167	178
<u>Данъчни задължения</u>	1.10.	14	7
<u>Задължения към персонала</u>	1.11.	2	1
<u>Общо текущи пасиви</u>		183	186
<u>Сума на собствен капитал и пасива</u>		23 971	23 893

Приложенията от страница 7 до страница 39 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващи:

Милк комерсиал ЕООД, чрез Борислава Юриева Фивейска

Съставител:

СП Ива-ауто ООД, чрез Мила Валентинова Павлова

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД
ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ към 31.7.2023 година

	Приложения	31.7.2023 г. BGN'000	31.7.2022 г. BGN'000
Приходи			
Нетни приходи от продажби	2.1.1.	259	285
Услуги		232	221
Други		27	64
Финансови приходи	2.1.2.	59	41
Общо приходи		318	326
Разходи			
Разходи по икономически елементи		(236)	(214)
Използвани суровини, материали и консумативи	2.2.1.	(7)	(3)
Разходи за външни услуги	2.2.2.	(119)	(85)
Разходи за амортизации	2.2.3.	(27)	(21)
Разходи за заплати и осигуровки на персонала	2.2.4.	(81)	(104)
Други разходи	2.2.5.	(2)	(1)
Финансови разходи	2.2.6.	(1)	(4)
Общо разходи без разходи за данъци		(237)	(218)
Печалба/загуба преди разходи за данъци		81	108
Печалба/загуба от продължаващи дейности		81	108
Печалба/загуба		81	108

Приложенията от страница 7 до страница 39 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Милк комерсиал ЕООД, чрез Борислава Юриева Фивейска

Съставител:

СП Ива-ауто ООД, чрез Мила Валентинова Павлова

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД към 31.7.2023 година

	<u>Приложение</u>	<u>31.7.2023 г.</u> <u>BGN'000</u>	<u>31.7.2022 г.</u> <u>BGN'000</u>
<u>Печалба/загуба</u>		<u>81</u>	<u>108</u>
<u>Общ всеобхватен доход</u>		<u>81</u>	<u>108</u>

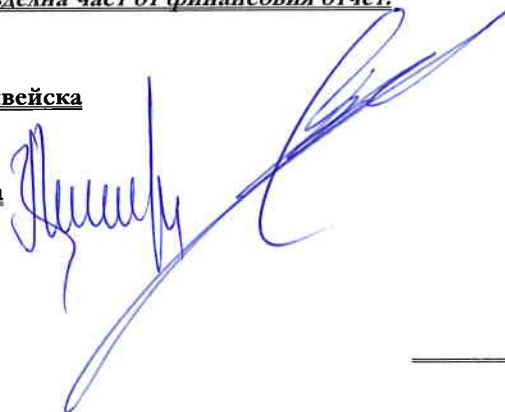
Приложенията от страница 7 до страница 39 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Милк комерсиал ЕООД, чрез Борислава Юриева Фивейска

Съставител:

СП Ива-ауто ООД, чрез Мила Валентинова Павлова

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ към 31.7.2023 година

	31.7.2023 г. BGN'000	31.7.2022 г. BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от контрагенти	422	2 055
Плащания на контрагенти	(231)	(1 787)
Потоци за персонал и социално осигуряване, нето	(79)	(97)
Платени данъци (без корпоративни данъци)	(72)	(75)
Платени корпоративни данъци	(2)	(18)
Други парични потоци от оперативна дейност	(1)	(3)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	37	75
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Постъпления от предоставени заеми		86
Плащания по предоставени депозити		(4 000)
Нето парични средства използвани в инвестиционната дейност	-	(3 914)
Нето изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	37	(3 839)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	55	7 707
Парични средства и парични еквиваленти на 31 юли	92	3 868

Приложенията от страница 7 до страница 39 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Милк комерсиал ЕООД, чрез Борислава Юриева Фивейска

Съставител:

СП Ива-ауто ООД, чрез Мила Валентинова Павлова

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ към 31.7.2023 година

	<u>Основен капитал</u>	<u>Общи и други резерви</u>	<u>Нагрупани печалби/загуби</u>	<u>Общо собствен капитал</u>
	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>	<u>BGN'000</u>
<u>Преизчислен остатък към 31.12.2021 г.</u>	<u>1 294</u>	<u>9 590</u>	<u>12 506</u>	<u>23 390</u>
<u>Промени в собствения капитал за 2022 г.</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>108</u>	<u>108</u>
<u>Печалба /загуба за периода</u>			<u>108</u>	<u>108</u>
<u>Общ всеобхватен доход за 2022 г.</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>108</u>	<u>108</u>
<u>Остатък към 31.7.2022 г.</u>	<u>1 294</u>	<u>9 590</u>	<u>12 614</u>	<u>23 498</u>
<u>Промени в собствения капитал за 2023 г.</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>81</u>	<u>81</u>
<u>Печалба /загуба за периода</u>			<u>81</u>	<u>81</u>
<u>Общ всеобхватен доход за 2023 г.</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>81</u>	<u>81</u>
<u>Остатък към 31.7.2023 г.</u>	<u>1 294</u>	<u>9 590</u>	<u>12 783</u>	<u>23 667</u>

Приложенията от страница 7 до страница 39 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Милк комерсиал ЕООД, чрез Борислава Юриева Фивейска

Съставител:

СП Ива-ауго ООД, чрез Мила Валентинова Павлова

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на предприятието
ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ АД

Съвет на директорите
ТК-Холд АД чрез Здравко Атанасов Стоев
Милк Комерсиал ЕООД чрез Борислава Юриева Фивейска
ТК - лизинг ООД чрез Марин Иванов Стоев

Изпълнителен директор
Милк Комерсиал ЕООД чрез Борислава Юриева Фивейска

Съставител
СП „Ива-ауто“ ООД
Чрез Управителя: Мила Павлова

Юристи
Георги Бахнев Георгиев

Държава на регистрация на предприятието
РБългария

Седалище и адрес на регистрация
гр. София, ул. Горица 6

Обслужващи банки
Интернешънъл Асет Банк, Централна Кооперативна банка АД,
Тексим банк АД

Финансовият отчет е индивидуален отчет на предприятието.

Брой служители към края на отчетния период
9

Предмет на дейност и основна дейност на предприятието
Одаване под наем на офиси. Операции и сделки с недвижимо имущество.

Дата на финансовия отчет
31.07.2023г.

Период на финансовия отчет – текущ период
Периода започващ на 01.01.2023 г. и завършващ на 31.07.2023 г.

Период на сравнителната информация – предходен период
Годината започваща на 01.01.2022 г. и завършваща на 31.07.2022 г. за ОД и ПП, и
Годината започваща на 01.01.2022 и завършваща на 31.12.2022 за Баланс

Дата на одобрение за публикуване
22.08.2023 г.

Орган одобрил отчета за публикуване
Съвет на директорите, чрез решение вписано в протокол от дата 22.08.2023 г.

ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Предприятието води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), които се състоят от: Международни стандарти за финансово отчитане, Международни счетоводни стандарти и от Разяснения, предоставени от Комитета за Разяснения на Международните стандарти за финансово отчитане (КРМСФО) или бившия Постоянен комитет за Разясненията (ПКР), които ефективно са в сила за 2023 г., и които са приети от Комисията на Европейските общности (Комисията). За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията, които са уместни за неговата дейност.

БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

Промени в счетоводната политика

Възприетата счетоводна политика е последователна с прилаганата през предходната година. Извършените прекласификации и преизчисления в отделните позиции за представените предходни отчетни периоди са обозначени със звезда (*).

Текущи и нетекущи активи

Актив се класифицира като текущ когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменен или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период

Актив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Имоти, машини и съоръжения

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от **700** лв. Активите които имат цена на придобиване по ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика. Всеки имот, машина и съоръжение се оценява при придобиването му по цена на придобиване определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Предприятието е приело да отчита всяка позиция на Имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

Последващи разходи свързани с отделен имот, машина и съоръжение се отчитат в увеличение на балансовата стойност на актива, ако е спазен принципа на признаване определен в МСС 16.

Разходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Балансовата стойност на даден имот, машина и съоръжение се отписва :

-при продажба на актива;

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ”АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

-когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива;

Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина и съоръжение се включват в печалбата или загубата, когато активът се отпише, освен ако МСС 17 не изисква друго при продажба и обратен лизинг. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика от между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход.

Когато в хода на обичайната си дейност предприятието рутинно продава активи на имоти, машини и съоръжения, които е държало за отдаване под наем, прехвърля тези активи в материалните запаси по тяхната балансова стойност, когато престанат да бъдат отдавани под наем и станат държани за продажба. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи в съответствие с МСС 18 Приходи. МСФО 5 не се прилага, когато активи, държани за продажба в обичайния ход на дейността, бъдат прехвърлени към материални запаси.

Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот.

Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Амортизацията започва от момента в който имотите, машините и съоръженията са налични в предприятието, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството. Амортизацията на активите се преустановява на по ранната от двете дати :

-датата на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5.

-датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престои или изваждане от активна употреба.

Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

Група	Години
Сгради	25-70
Машини и съоръжения	4 - 5
Транспортни средства	4
Стопански инвентар	6,67

Обезценка на Имоти, машини и съоръжения

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти съгласно МСС 40 с отчитат земи и /или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани му да се получат в предприятието и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването, доказана чрез:

- започване на ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ”АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;
- край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот;
- започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот;

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване. Оценяват се по цена на придобиване намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите във МСС18 за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в допълнението към МСС18. МСС17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода на изваждане от употреба или освобождаване, освен ако МСС17 не изисква друго при продажба с обратен лизинг.

Обезценка на инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

Нематериални активи

Предприятието отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят определението на нематериален актив и критериите за признаване формулирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че предприятието ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актив и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се определя съгласно МСС38 и включва:

-покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, търговските отстъпки и рибати се приспадат;

и

-всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване;

Цената на придобиване на нематериален актив придобит в замяна с непаричен актив се измерва по справедлива стойност, освен ако :

-разменната дейност няма търговска същност;

или

-справедливата стойност нито на получения актив, нито на дадения актив, може да бъде измерена надеждно.

Придобитият актив се измерва по този начин, дори ако предприятието не може незабавно да отпише дадения актив. Ако придобитият актив не е оценен по справедлива стойност, неговата цена на придобиване се измерва по балансовата стойност на дадения актив.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Цената на придобиване на вътрешносъздаден нематериален актив съгласно МСС38 е неговата себестойност включваща сумата на разходите, направени от датата, на която нематериалният актив е отговорил за първи път на критериите за признаване.

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Предприятието оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, продължителността на, или броя на производствените или сходни единици, съставляващи този полезен живот.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за предприятието.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират.

Нематериалните активи които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството.

Амортизацията се прекратява на по-ранната от:

- датата, на която активът е класифициран като държан за продажба (или включен в групата за освобождаване, която е държана за продажба) в съответствие с МСФО 5

и

- датата, на която активът е отписан.

Средният полезен живот в години за основните групи амортизируеми нематериални активи, е както следва:

Група	Години
Права върху интелектуална собственост	6,67
Програмни продукти	2

Обезценка на нематериални дълготрайни активи

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

Финансови активи

Предприятието прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови активи.

Финансов актив е всеки актив който е:

- парични средства;

- инструмент на собствения капитал на друго предприятие;

- договорно право:

- да се получат парични средства или друг финансов актив от друго предприятие ;
или

- да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално благоприятни за предприятието;

- договор който ще бъде или може да бъде уреден в собствени инструменти на собствения капитал на емитента и е:

- недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да получи променлив брой от инструменти собствения капитал на предприятието;
или

- дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой от собствените капиталови инструменти на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на предприятието не включват упражняеми финансови инструменти, класифицирани като

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ”АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

инструменти на собствения капитал, които налагат на предприятието задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на предприятието само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструменти-активи се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата
  - държан за търгуване финансов актив
  - Определен при първоначалното му признаване от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата.
- Инвестиции държани до падеж
- Кредити и вземания
- Финансови активи на разположение за продажба.

Предприятието признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, когато и само когато предприятието става страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното си признаване финансовите активи се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

След първоначалното признаване предприятието оценява финансовите активи както следва:

- По справедлива стойност
    - финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
    - финансови активи на разположение за продажба;
- С изключение на инвестиции в инструменти на собствения капитал, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, както и деривативи, които са обвързани с некотирани инструменти на собствения капитал или трябва да се уредят чрез прехвърлянето на такива некотирани инструменти на собствения капитал, които се оценяват по цена на придобиване
- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
    - кредити и вземания;
    - инвестиции, държани до падеж;

Печалби и загуби от финансови активи

- Печалби и загуби които възникват от промяната на справедливата стойност на финансови активи се признават както следва:
  - Печалба или загуба от финансов актив или финансов пасив, класифициран като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признава в отчета за доходите.
  - Печалбата или загубата от наличен за продажба финансов актив се признава в друг всеобхватен доход, с изключение на загубите от обезценка и печалбите и загубите от обменните курсове до момента на отписване на финансовия актив. В този момент натрупаната печалба или загуба, призната преди в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация.
- Лихвата, която се изчислява с използване на метода на ефективния лихвен процент, се признава в отчета за доходите.
- Дивидентите от инструменти на собствения капитал на разположение за продажба се признават в отчета за доходите, когато се установи правото на предприятието да получи плащане.
- За финансовите активи, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата от актива се признава в отчета за доходите, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Предприятието отписва финансов актив, когато :

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли; или
- прехвърля финансов актив, когато са прехвърлени договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив или са запазени договорните права за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но е поето договорно задължение за плащане на парични потоци на един или повече получатели в споразумение и трансферът отговаря на условията за отписване съгласно МСС 39.

Условия за отписване:

Когато предприятието прехвърли финансов актив то оценява степента, до която ще запази рисковете и ползите от собствеността върху финансовия актив:

- ако предприятието прехвърли в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени или запазени при трансфера;
- ако предприятието запази в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието продължава да признава финансовия актив;
- ако предприятието нито прехвърля, нито запазва в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието определя дали е запазило контрол върху финансовия актив. В този случай:
  - ако предприятието не е запазило контрол, то отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени при трансфера.
  - ако предприятието е запазило контрол, то продължава да признава финансовия актив до степента на продължаващото му участие във финансовия актив.

При отписването на финансовия актив разликата между:

- а) неговата балансова стойност; и
- б) сумата на полученото възнаграждение (включващо всички получени нови активи, минус всички поети нови пасиви), и всички натрупани печалби или загуби, които са били признати директно в собствения капитал се признава в отчета за доходите.

Обезценка и несъбираемост на финансови активи

Предприятието преценява към края на всеки отчетен период дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие "загуба") и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно. Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

- Обезценка на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания или от инвестиции, държани до падеж, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на бъдещите кредитни загуби, които не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив (т. е. ефективният лихвен процент, изчислен при първоначалното признаване). Балансовата стойност на актива се намалява и сумата на загубата се признава в печалбата или загубата.

- Обезценка на финансови активи, отчитани по цена на придобиване

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка на финансов актив отчитан по цена на придобиване, сумата на загубата от обезценка се оценява като разлика между балансовата стойност на финансовия актив и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с текущия пазарен процент на възвръщаемост за подобен финансов актив. Загубите се признават в печалбата или загубата. Такива загуби от обезценка не подлежат на възстановяване.

- Обезценка на финансови активи на разположение за продажба

Когато спад в справедливата стойност на финансов актив на разположение за продажба е признат директно в собствения капитал и има обективни доказателства, че активът е обезценен, натрупаната загуба, която е призната в друг всеобхватен доход, се изважда от капитала и се признава в печалбата или загубата дори ако финансовият актив не е отписан.

Сумата на натрупаната загуба, която се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата, е разликата между цената на придобиване (нетно от погашения на главницата и амортизация) и текущата справедлива стойност, минус загубата от обезценка на финансовия актив, призната преди това в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за инвестиция в инструмент на собствения капитал, класифициран като на разположение за продажба, не се възстановяват в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за дългов инструмент, класифициран като на разположение за продажба, се възстановяват, възстановената сума се признава в печалбата или загубата.

Парични средства

Паричните средства включват парични средства в брой и безсрочни депозити, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Дялове и участия

Всички инвестиции първоначално се признават по метода на цена на придобиване/себестойност. Метод на цената на придобиване /себестойността/ е метод за отчитане на дадена инвестиция, при който инвестицията се признава по цена на придобиване /себестойност/. Предприятието признава дохода от инвестицията единствено до степента, в която то получава разпределения от натрупаните печалби на предприятието, в което е инвестирано, възникнали след датата на придобиването. Получени разпределения, надвишаващи тези печалби, се разглеждат като възстановяване на инвестицията и се признават като намаление на цената на придобиване /себестойността/ на инвестицията.

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат и представят по цена на придобиване /себестойност/.

Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат и представят по цена на придобиване /себестойност/.

Инвестициите които не са класифицирани като дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по справедлива стойност класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, съгласно изискванията на МСС39.В случаите в които инвестициите са в капиталови инструменти, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива цена не може да се определи надеждно се отчитат по цена на придобиване/себестойност.

Инвестиции които са класифицирани в съответствие МСФО5 като държани за продажба/или са включени в група за изваждане от употреба, която е класифицирана като държана за продажба /се отчитат в съответствие с този МСФО.

Кредити, търговски и други вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар, с изключение на:

- тези, които предприятието възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще, които ще бъдат класифицирани като държани за търгуване и тези, които предприятието

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ”АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

определя при първоначалното признаване като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

- тези, които предприятието определя като на разположение за продажба при първоначалното признаване; или
- тези, при които държателят може да няма възможност да възстанови в значителна степен цялата си първоначална инвестиция, с изключение на случаите, при които причината е влошаване на кредитното качество и които се класифицират като на разположение за продажба.

Като кредити и вземания се класифицират финансови активи възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти/търговски вземания и кредити/.

Кредитите и вземанията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Кредитите и вземанията които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

-Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми.

-Сумите на данъчен кредити за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Материални запаси

Предприятието прилага МСС 2 за отчитане на материалните запаси:

Материални запаси са активи:

-държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки, продукция/;

-намиращи се в процес на производство за такава продажба /незавършено производство/;

-материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги;/материали, суровини/

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материалните запаси включват покупната цена, вносните мита и други невъзстановими данъци, транспортните разходи и др., които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките материалите и услугите. Търговските отстъпки работи и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция. Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното изпозване на производствените мощности.

Постоянните общи разходи се разпределят към себестойността на продукцията на база на нормалния капацитет на производствените мощности.

Количеството общи постоянни разходи, които отговарят на разликата между нормалния капацитет и достигнатия капацитет се признават за разходи за периода в който те възникват.

Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само дотолкова, доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ”АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

В ограничени случаи разходи по ползвани, кредити които са определени в МСС 23 Разходи по заеми, се включват в стойността на материалните запаси.

Разходи които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода в който са възникнали са:

- количества материали ,труд и други производствени разходи извън нормалните граници.
- разходи за съхранение в склад.
- административни разходи.
- разходи по продажбите.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение на полезния живот на актива.

Активи държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценката на съответния актив начислена преди съгласно МСС36 и МОФО5.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Собствен капитал

Собственият капитал на предприятието се състои от:

Основен капитал включващ :

- Регистриран капитал –представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация

Ако предприятието придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на предприятието. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от предприятието или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал предприятието прави различни разходи. Тези разходи обичайно включват регистрация и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др.подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

Резерви включващи:

- Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и учредителния акт на предприятието.
- Специализирани резерви.

Финансов резултат включващ:

Неразпределена към края на отчетния период натрупана печалба от предходни периоди.

Непокрита към края на отчетния период натрупана загуба от предходни периоди.

Печалба/загуба от периода.

Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ , когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;
или
- предприятието няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

Финансови пасиви

Предприятието прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови пасиви.

Финансов пасив е всеки пасив който е :

- договорно задължение :

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ”АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

да се предоставят парични средства или друг финансов актив на друго предприятие;

или

- да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално неблагоприятни за предприятието;

или

- договор, който ще бъде или може да бъде уреден в инструменти на собствения капитал на предприятието и е:
  - недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да предостави променлив брой инструменти на собствения си капитал;

или

- дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой инструменти на собствения капитал на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на предприятието не включват възвръщаеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на предприятието задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на предприятието само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструменти-пасиви се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:
  - класифицирани като държан за търгуване
  - при първоначалното му признаване се определя от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата
- Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Финансови пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато предприятието стане страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване финансовите пасиви се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив.

Последваща оценка на финансови пасиви

- По справедлива стойност
  - финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
С изключение на пасивите - деривативи, които са обвързани с некотиран инструмент на собствения капитал и трябва да се уредят чрез прехвърлянето на некотиран инструмент на собствения капитал, чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, които се отчитат по цена на придобиване;
- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
  - всички останали финансови пасиви

Печалби и загуби от финансови пасиви се признават

- Печалби и загуби от финансови пасиви, класифицирани като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават в отчета за доходите;
- Печалбата или загубата от финансови пасиви които се отчитат по амортизирана стойност се признава в отчета за доходите, когато финансовия пасив се отписва и чрез процеса на амортизиране;

Предприятието отписва финансов пасив (или част от финансовия пасив) , когато той е погасен - т. е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност на финансов пасив (или на част от финансов пасив), който е прекратен или прехвърлен на трета страна, и

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

платеното възнаграждение, включително прехвърлените и поети непарични активи и пасиви, се признава в отчета за доходите.

Търговски и други задължения и кредити

Кредити, търговски и други задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

След първоначалното признаване кредитите и търговските задълженията, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на предприятието не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

- текущият данък върху дохода за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен.

- текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

Задължения към персонала и провизии за дългосрочни доходи на персонала

Задължения към персонал включват задължения на предприятието по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС19 се включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход непозвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.

Предприятието няма политика за отчитане на дългосрочни доходи на персонала.

Провизии

Провизиите са задължения с неопределена срочност или сума.

Провизии се признават по повод на конструктивни и правни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37.

Правно задължение е задължение, което произлиза от:

- договор (според неговите изрични клаузи и по подразбиране);
- законодателство;
- или
- друго действие на закона.

Конструктивно задължение е задължение, което произлиза от действията на предприятието, когато:

- на базата на установена тенденция на предходна практика, публикувани политики или достатъчно специфично текущо твърдение предприятието е показало на други страни, че е готово да приеме определени отговорности;
- и
- като резултат предприятието създава у другите страни определено очакване, че ще изпълни тези отговорности.

Провизия се признава тогава, когато:

- предприятието има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи;
- и

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

- може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.
- Ако тези условия не са изпълнени, провизия не се признава.
- Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на предприятието към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.
- Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Пасиви държани за продажба МСФО 5

Съгласно изискванията на МСФО5 предприятието класифицира като пасиви държани за продажба, пасиви включени в група за изваждане от употреба. Пасивите се оценяват в съответствие с изискванията на МСФО5.

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се принават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период предприятието преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Предприятието признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степента, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Предприятието намалява балансовата стойност на отсрочените данъчни активи до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори ползата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаляване се проявява обратно до степента, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал

Печалба или загуба за периода

Предприятието признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които предприятието признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

Разходи

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Предприятието отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникна през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Приходи

Приход е брутен поток от икономически ползи през периода, създаден в хода на обичайната дейност на предприятието, когато тези потоци водят до увеличаване на собствения капитал, различни от увеличението, свързани с вноските на акционерите

Предприятието отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

Приходът от продажбата на стоки и продукция се признава, когато са били изгълнени всички следващи условия:

- предприятието е прехвърлило на купувача съществени рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;
- предприятието не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и продукцията, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и продукция;
- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;
- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от предприятието;
- и
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени;

Приходът от продажба на услуги се признава когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на . Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изгълнени всички следващи условия:

- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена ;
- вероятно предприятието ще има икономически ползи, свързани със сделката;
- етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период може надеждно да се оцени;
- и
- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката може надеждно да бъдат оценени;

Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Етапът на завършен договор се определя на база на набраните към края на отчетния период, разходи към общо предвидените разходи по договора.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Етапът на завършеност на една сделка може да се определи по различни методи. Всяко предприятие използва метода, който надеждно оценява извършените услуги. В зависимост от характера на сделката методите може да включват:

- преглед на извършената работа;
- извършените до момента услуги като процент от общия обем на услугите, които трябва да бъдат извършени;
или
- частта, която направените до момента разходи представляват от общия обем на предвидените разходи по сделката. Само разходите, които отразяват извършените до момента услуги, се включват в направените до момента разходи. Само разходите, които отразяват извършените услуги или услугите, които трябва да бъдат извършени, се включват в общия обем на предвидените разходи по сделката.

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденди, се признават, когато:

- е възможно предприятието да има икономически ползи, свързани със сделката;
и
- сумата на приходите може надеждно да бъде оценена.

Приходите се признават, както следва:

- лихвата се признава по метода на ефективната лихва съгласно МСС39;
- възнагражденията за права се признават, на база на счетоводния принцип на начисляване съгласно съдържанието на съответното споразумение;
- дивидентите се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането;

Неплатена лихва натрупана преди придобиването на лихвоносна инвестиция- последвалите лихвени постъпления се разпределят между периода преди придобиването и този след придобиването. Само частта след придобиването се признава за приход.

Дивиденди по капиталови ценни книжа обявени от печалбите преди придобиването се признават в печалбата или загубата при установяване на правото да получи дивидент, независимо от това дали дивидентите се отнасят за печалба реализирана преди или след придобиването.

Възнагражденията за права се начисляват съгласно условията на съответното споразумение и обикновено се признават на тази основа, освен ако с оглед разпоредбите на споразумението е по-подходящо приходът да се признава на друга системна или рационална база.

Приходът се признава само когато има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани със сделката.

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.

Нетна печалба на акция

Основната нетна печалба на акция се изчислява, като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател).

Финансови рискове

Кредитен риск

Рискът че страна по финансови инструменти - активи на предприятието няма да успее да изплати задължението си и ще причини финансова загуба на предприятието.

Ликвиден риск

Рискът, че предприятието ще срещне трудности при изпълнението на задължения, свързани с финансови пасиви.

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- Валутен риск

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ”АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в обменните курсове.

- Лихвен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

- Друг ценови риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Предприятието няма приета политика за хеджиране на финансовите рискове.

Ефекти от промените в обменните курсове

Функционалната валута на предприятието е българският лев.

Валутата на представяне на финансовите отчети е български лев.

Точността на числата във финансовия отчет е хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута на предприятието.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на предприятието по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност.

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането, се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникнала, цялата курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период, курсовата разлика, призната през всеки от междинните периоди до датата на уреждането, се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.

Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.

Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута, МСС 21 изисква преоценената стойност да бъде преизчислена, използвайки курса към датата на определяне на стойността, в резултат на което се получава курсова разлика, която също се признава в друг всеобхватен доход.

Предприятието прави преоценка на позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

Позициите в чуждестранна валута към 31 юли 2023 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на предприятието за един или повече минали отчетни периоди произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

- е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване;

и

- е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети;

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Предприятието коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка;

или

- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за дадено предприятие и финансов пасив или капиталов инструмент, за друго предприятие. Предприятието признава

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

финансов актив или финансов пасив в баланса, когато става страна по договорните условия на финансов инструмент.

Финансовите активи и пасиви се класифицират съгласно изискванията на МСС39.

Свързани лица и сделки между тях

Предприятието спазва разпоредбите на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без значение на това, дали се прилага някаква цена.

Лизинг

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които дружеството е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя, се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени.

Амортизационната политика по отношение на амортизуемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизуеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че предприятието ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които дружеството е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което предприятието използва изгодите на наетия актив.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които дружеството е лизингодател

Предприятието признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите отчети и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

стойност, ако са различни, на наетата собственост, намалена със настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които дружеството е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Началните преки разходи, извършени от предприятието във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизуемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизациите се изчисляват на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

Договори за строителство

Съгласно КРМСФО 15 определянето дали дадено споразумение за строителство на недвижим имот попада в обхвата на МСС 11 или МСС 18 зависи от условията на споразумението и всички придружаващи го факти и обстоятелства. Определянето изисква преценка по отношение на всяко споразумение.

Споразумение за строителство на недвижим имот, в което купувачите имат само ограничена възможност да влияят на проекта на недвижимия имот, например да изберат проект измежду няколко варианта, разработени от предприятието, или да направят само минимални промени в основния проект, е споразумение за продажба на стоки в обхвата на МСС 18.

Споразумение за строителство попадащо в обхвата на МСС 18 се класифицира като:

- Споразумение за предоставяне на услуги, ако от предприятието не се изисква да придобива и доставя строителни материали.

В такъв случай, ако са изпълнени критериите на МСС 18, приходите се признават на базата на етапа на завършеност на сделката, като се прилага методът на процента на завършеност. Изискванията на МСС 11 са общо приложими към признаването на приходи и свързаните разходи за такава сделка съгласно МСС 18.

- Споразумение за продажба на стоки, ако от предприятието се изисква да предоставя услуги и строителни материали, за да изпълни своето договорно задължение за предоставяне на недвижим имот на купувача.

Прилагат критериите за признаване на приходи от продажба на стоки.

- Предприятието може да прехвърли върху купувача контрола и значителните рискове и ползи от собствеността над незавършеното производство в текущото му състояние в процеса на строителството. В такъв случай, ако всички критерии за признаване на приходи от продажба на стоки от МСС 18 се изпълняват непрекъснато в процеса на строителството, предприятието признава приходите на базата на етапа на завършеност, като прилага метода на процента на завършеност. Изискванията на МСС 11 са общо приложими към признаването на приходи и свързаните разходи за такава сделка.

- Предприятието може да прехвърли върху купувача контрола и значителните рискове и ползи от собствеността на недвижимия имот изцяло наведнъж (напр. при завършване, по време на или след доставката). В такъв случай предприятието признава приходите, само когато са удовлетворени всички критерии за признаване на приходи от продажба на стоки от МСС 18.

Когато от предприятието се изисква да извърши допълнителна работа по вече доставения на купувача недвижим имот, то признава задължение и разход в съответствие с МСС 18. Задължението се оценява в съответствие с МСС 37.

Споразумение за строителство попадащо в обхвата на МСС 11

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

МСС 11 се прилага, когато споразумението отговаря на дефиницията на договор за строителство, заложен в МСС 11. Споразумение за строителство на недвижим имот отговаря на дефиницията на договор за строителство, когато купувачът е в състояние да определи основните структурни елементи на проекта на недвижимия имот преди започване на строителството и/или да определи основни структурни промени в процеса на строителството (независимо дали упражнява тази възможност или не). Когато се прилага МСС 11, договорът за строителство включва също всякакви договори или компоненти за предоставяне на услуги, които са пряко свързани с изграждането на недвижимия имот в съответствие с МСС 11 и МСС 18.

Договор за строителство е договор, в който е договорено конкретно изграждане на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция, крайна цел или предназначение.

Договор на база на твърда цена е договор за строителство, който е сключен на твърда договорна цена или твърда единична цена на готовия продукт, която в някои случаи е обвързана с клаузи за повишаване на разходите.

Договор на база “разходи плюс” е договор за строителство, при който се възстановяват допустимите или определените по друг начин разходи плюс процент към тези разходи или твърдо възнаграждение.

Приходите по договора включват:

- първоначалната сума на прихода, договорена в договора;

и

- изменения в строителните работи, изплащането на искове и материални стимули до степента, в която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

Приходите по договора се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Оценката на приходите по договора се влияе от множество несигурности, които зависят от резултатите от бъдещи събития. Често приблизителните оценки трябва да бъдат преразглеждани вследствие на възникването на събитията и разрешаването на несигурностите. Следователно, сумата на приходите по договора може да се увеличава или намалява през различните периоди.

Разходите по договора включват:

- разходи, които са пряко свързани с конкретния договор:

- разходи за труд на обекта, включително надзор на обекта;

- разходи за материали, използвани при строителството;

- амортизация на машините и съоръженията, използвани по договора;

- разходи за придвижването на машините, съоръженията и материалите до и от площадката на изпълнението на договора;

- разходи за наемане на машини, оборудване и съоръжения;

- разходи за проектиране и техническа помощ, които пряко са свързани с договора;

- приблизителни разходи за работи по извършването на корекции и работи по гаранционната поддръжка, включително и очакваните гаранционни разходи;

- искове от трети страни.

Тези разходи могат да бъдат намалени с евентуални случайни приходи, които не са включени в приходите по договора, например, приходи от продажбата на излишни материали и продажбата на машините и съоръженията в края на договора.

- разходи, които се отнасят към дейността по договора като цяло и могат да бъдат разпределени към договора:

- застраховки;

- разходи за проектиране и техническа помощ, които не са пряко свързани с конкретен договор; и

- общи разходи по строителството.

- други разходи, които могат да бъдат конкретно начислени на клиента съгласно условията на договора-могат да включват някои общи административни разходи и разходи за развойна дейност, за които в условията на договора е предвидено възстановяване;

Разходите по договора включват разходи, които се отнасят към дадения договор за периода от датата на възлагането до окончателното му изпълнение. Разходите обаче, които се отнасят пряко към даден договор и които са понесени във връзка със сключването на договора, също се включват ка-

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

то част от разходите по него, ако могат да бъдат определени поотделно и надеждно оценени и е вероятно, че договорът ще бъде сключен. Когато разходите, направени по сключването на договора, се признават за разход за периода, през който са направени, те не се включват в разходите по договора, когато договорът е сключен през следващ период.

Разходи, които не могат да бъдат отнесени към договорна дейност или не могат да бъдат разпределени към даден договор, се изключват от разходите за този договор за строителство. Подобни разходи включват:

- общи административни разходи, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;
- разходи, свързани с продажби;
- разходи за изследователска и развойна дейност, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;

и

- амортизация за машини, съоръжения и оборудване, които не са били използвани за дадения договор.

Когато резултатът от един договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство, се признават като приходи и разходи чрез отчитане на етапа на изпълнение на договорната дейност към края на всеки отчетен период. Очакваните загуби по договора за строителство незабавно се признават като разход.

Извършени разходи по договора, които се отнасят за бъдещи дейности по договора се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Такива разходи представляват сума, дължима от клиента, и често се класифицират като незавършени работи по договора.

Етапът на завършеност на даден договор се определя чрез:

- съотношението на частта от разходите по договора, направени за извършената до момента работа, към предвидените общи разходи по договора;
- прегледите на извършената работа;

или

- завършеност на натурална част от работата по договора.

Междинните плащания и получените от клиентите аванси често не отразяват извършената работа.

Когато резултатите от даден договор за строителство не могат да бъдат надеждно оценени:

- приходите се признават само до толкова, до колкото е вероятно направените разходи по договора да бъдат възстановени;

и

- разходите по договора се признават като разход за периода, през който са направени.

Когато има вероятност общата сума на разходите по договора да превишава общата сума на приходите по договора, очакваните загуби незабавно се признават като разход.

Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития);

и

- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития).

Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие:

-естеството на събитието;

и

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

-приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

Разходи по заеми

Предприятието прилага МСС 23 относно разходите по заеми.

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив.

Другите разходи по заеми се признават като разход.

Отговарящ на условията актив е актив, който по необходимост изисква значителен период от време за подготовка за неговата предвиждана употреба или продажба.

Разходите по заеми се капитализират като част от стойността на актива, когато съществува вероятност, че те ще доведат до бъдещи икономически ползи за предприятието и когато разходите могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по заеми, които могат да бъдат пряко отнесени към придобиването, строителството или производството на даден отговарящ на условията актив, са онези разходи по заеми, които биха били избегнати, ако разходът по отговарящия на условията актив не е бил извършен.

Предприятието капитализира разходите по заеми като част от стойността на отговарящия на условията актив на началната дата на капитализация.

Началната дата на капитализацията е датата, на която предприятието за първи път удовлетвори следните условия:

- извърши разходите за актива;
- извърши разходите по заемите;
както и
- предприеме дейности, необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Предприятието преустановява капитализирането на разходите по заеми за дълги периоди, през които е прекъснато активното подобрение на отговарящ на условията актив.

Предприятието прекратява капитализацията на разходите по заеми, когато са приключени в значителна степен всички дейности, необходими за подготвянето на отговарящия на условията актив за предвижданата употреба или продажба.

Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието;
или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото:
-не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи;
или
- сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност;

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието.

Условните активи и пасиви не се признават.

Отчет за паричните потоци

Предприятието е приело политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

- Финансова дейност

Отчет за промените в собствения капитал

Предприятието представя отчет за промените в собствения капитал, показващ:

- обща сума на всеобхватния доход за периода
- за всеки компонент на собствения капитал, ефектите от прилагане с обратна сила или преизчисление с обратна сила, признати в съответствие с МСС 8;
- и
- за всеки компонент на собствения капитал, изравняване на балансовата стойност в началото и в края на периода, като се оповестяват отделно промените в резултат от:
  - печалба или загуба;
  - всяка статия на друг всеобхватен доход;
  - сделки със собствениците в качеството им на собственици, като показва отделно вноските от и разпределенията към собствениците.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини, съоръжения

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитализирани разходи	Общо
Отчетна стойност							
Салдо към 31.12.2021	31	2 474	309	114	14	5	2 947
Постъпнал			3		15		18
Изсезан				(86)		(5)	(91)
Салдо към 31.12.2022	31	2 474	312	28	29	-	2 874
Постъпнал			1				1
Салдо към 31.7.2023	31	2 474	313	28	29	-	2 875
Амортизация							
Салдо към 31.12.2021		1 016	292	114	10		1 432
Постъпнал		33	8		2		43
Изсезан				(86)			(86)
Салдо към 31.12.2022	-	1 049	300	28	12	-	1 389
Постъпнал		19	5		2		26
Салдо към 31.7.2023	-	1 068	305	28	14	-	1 415
Балансова стойност							
Балансова стойност към 31.12.2022	31	1 425	12	-	17	-	1 485
Балансова стойност към 31.7.2023	31	1 406	8	-	15	-	1 460

1.2. Дълготрайни нематериални активи

	Права	Програмни продукти	Други активи	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 31.12.2021	67	8		75
Постъпнал	5			5

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Салдо към 31.12.2022	72	8	-	80
Салдо към 31.7.2023	72	8	-	80
Амортизация				
Салдо към 31.12.2021	67	8		75
Възстановени обезценки в оуп				-
Салдо към 31.12.2022	67	8	-	75
Посегиване	1			1
Салдо към 31.7.2023	68	8	-	76
Балансова стойност				
Балансова стойност към 31.12.2022	5	-	-	5
Балансова стойност към 31.7.2023	4	-	-	4

1.3. Нетекущи финансови активи

Нетекущи финансови активи	31.07.2023 г.	31.12.2022 г.
Инвестиции в дъщерни предприятия	2 239	2239
Общо	2 239	2239

1.3.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Вид	31.07.2023 г.		31.12.2022 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
ППС ИМОТИ АД	87%	2 239	87%	2 239
Общо		2 239		2239

Инвестициите в дъщерни предприятия са представени по цена на придобиване (себестойност), поради невъзможност да се определи тяхната справедлива стойност.

1.4. Текущи търговски и други вземания

Вид	31.7.2023	31.12.2022 г.
Вземания по продажби /нето/	66	49
Вземания по продажби	66	49
Вземания по предоставени аванси /нето/	3 800	3 800
Вземания по предоставени аванси	3 800	3 800
Други текущи вземания	153	151
Предоставени гаранции и депозити	2	2
Други вземания	151	149
Общо	4 019	4 000

1.5. Текущи финансови активи

Текущи финансови активи	31.7.2023 г.	31.12.2022 г.
Кредити и вземания	16 157	16 109
Общо	16 157	16 109

1.5.1. Кредити и вземания – текущи

Вид	31.7.2023 г.	31.12.2022 г.
Кредити	431	429
Вземания по предоставени депозити	15 726	15 680
Общо	16 157	16 109

Кредити - текущи

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Вид	31.7.2023 г.	31.12.2022 г.
Вземания по кредити от несвързани лица /нето/	431	429
Вземания по кредити от несвързани лица	429	429
Вземания по лихви по кредити от несвързани лица	2	
Общо	431	429

Вземания по депозити - текущи

Вид	31.7.2023 г.	31.12.2022 г.
Вземания по депозити от свързани лица извън групата /нето/	15 726	15 680
Вземания по депозити от свързани лица извън групата	15 358	15 358
Вземания по лихви по депозити от свързани лица извън групата	368	322
Общо	15 726	15 680

1.6. Парични средства

Вид	31.7.2023 г.	31.12.2022 г.
Парични средства в брой	1	-
в лева	1	
Парични средства в разплащателни сметки	91	55
в лева	91	55
Общо	92	55

1.7. Собствен капитал

1.7.1. Основен капитал

Акционер	31.07.2023 г.				31.12.2022 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
ТК ХОЛД АД	985 860	985 860	985 860	76,17%	985 860	985 860	985 860	76,17%
Национален договорен фонд от затворен тип "Конкорда фонд-7 саут-ийст юръп"	129 000	129 000	129 000	9,97%	129 000	129 000	129 000	9,97%
Добруджа Холдинг АД	55 003	55 003	55 003	4,25%	55 003	55 003	55 003	4,25%
Други ЮЛ	279	279	279	0,02%	279	279	279	0,02%
ДФ Инвест актив	2 200	2 200	2 200	0,17%	2 200	2 200	2 200	0,17%
Физически лица	121 990	121 990	121 990	9,42%	121 990	121 990	121 990	9,42%
Общо:	1 294 332	1 294 332	1 294 332	100%	1 294 332	1 294 332	1 294 332	100%

1.7.2. Резерви

	Общи резерви	Специализирани резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2021 г.	129	9461	9 590
Преизчислени резерви към 31.12.2021 г.	129	9 461	9 590
Резерви към 31.12.2022 г.	129	9 461	9 590
Резерви към 31.07.2023 г.	129	9 461	9 590

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

1.7.3. Финансов резултат

Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2021 г.	12 008
Преизчислен остатък към 31.12.2021 г.	12 536
Увеличения от:	166
Печалба за годината 2022	166
Печалба към 31.12.2022 г.	12 702
Увеличения от:	81
Печалба за годината 2023	81
Печалба към 31.7.2023 г.	12 783
Финансов резултат към 31.12.2021 г.	12 008
Финансов резултат към 31.12.2022 г.	12 702
Финансов резултат към 31.7.2023 г.	12 783

1.8. Пасиви по отсрочени данъци

1.8. Пасиви по отсрочени данъци								
Временна разлика	31 декември 2022		Движение на отсрочените данъци за 2023				31 юли 2023	
	временна разлика	отсрочен данък	увеличение		намаление		временна разлика	отсрочен данък
			временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък		
Активи по отсрочени данъци								
Компенсируми отпуски	1						1	-
Общо активи:	1	-		-		-	1	-
Пасиви по отсрочени данъци								
Преоценъчен резерв							-	-
Амортизации	1 209	121					1 209	121
Общо пасиви:	1209	121					1 209	121
Отсрочени данъци (нето)	(1208)	(121)					(1 208)	(121)

1.9. Текущи търговски и други задължения

Вид	31.7.2023 г.	31.12.2022 г.
Задължения по доставки	13	24
Други текущи задължения	154	154
Задължения по гаранции и депозити	15	14
Други задължения	139	140
Общо	167	178

1.10. Данъчни задължения

Вид	31.7.2023 г.	31.12.2022 г.
Данък върху добавената стойност	2	1
Корпоративен данък		6
Други данъци	12	
Общо	14	7

1.11. Задължения към персонал

Вид	31.7.2023 г.	31.12.2022 г.
Задължение към персонал	2	1
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	2	1
Общо	2	1

2. Отчет за доходите

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

2.1. Приходи

2.1.1. Приходи от продажби

Вид приход	31.7.2023 г.	31.7.2022 г.
Продажби на услуги в т.ч.	232	221
Продажби на наеми	232	220
Други		1
Други приходи в т.ч.	27	64
Неустойки		8
Продажби на ДМА		32
Други	27	24
Общо	259	285

2.1.2. Финансови приходи

Вид приход	31.7.2023 г.	31.7.2022 г.
Приходи от лихви в т.ч.	59	41
по търговски заеми	13	7
по депозити	46	34
Общо	59	41

2.2. Разходи

2.2.1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	31.7.2023 г.	31.7.2022 г.
Резервни части	4	3
Офис материали и консумативи	2	
Други материали	1	
Общо	7	3

2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	31.7.2023 г.	31.7.2022 г.
Ремонти	11	19
Консултански и други договори	21	20
Граждански договори и хонорари и ДУК	16	
Застраховки	2	3
Данъци и такси	36	24
Комиссионни	23	14
Абонаменти	7	3
Поддръжка на оборудване	1	
Други разходи за външни услуги	2	2
Общо	119	85

2.2.3. Разходи за амортизации

Вид разход	31.7.2023 г.	31.7.2022 г.
Разходи за амортизации на административни	27	21
дълготрайни материални активи	27	21
Общо	27	21

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	31.7.2023 г.	31.7.2022 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	68	90

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

административен персонал	68	90
Разходи за осигуровки на в т.ч.	13	14
административен персонал	13	14
Общо	81	104

2.2.5. Други разходи

Вид разход	31.7.2023 г.	31.7.2022 г.
Разходи представителни	1	1
Разходи за глоби и неустойки	1	
Общо	2	1

2.2.6. Финансови разходи

Вид разход	31.7.2023 г.	31.7.2022 г.
Други финансови разходи	1	4
Общо	1	4

2.2.7. Разход за данъци

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10%. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Дружеството оповестява следните свързани лица:

- Собственик на капитала на дружеството упражняващ контрол /предприятие майка/:
 ТК ХОЛД АД
- Ключов ръководен персонал на предприятието:
 Съвет на директорите:
 ТК- Холд АД чрез Здравко Атанасов Стоев
 Милк Комерсиал ЕООД – чрез Борислава Юриева Фивейска
 ТК – Лизинг ООД – чрез Марин Иванов Стоев
 Изпълнителен директор – Милк Комерсиал ЕООД – чрез Борислава Фивейска
- Ключов ръководен персонал на предприятието майка :
 Съвет на директорите :
 Марин Иванов Стоев
 Борислава Юриева Фивейска
 Сергей Петров Ревалски
- Дъщерни предприятия на Програмни продукти и системи АД
 ППС Имоти АД
- Други свързани лица :
 Дъщерни дружества от групата на ТК Холд АД, както следва:

Дъщерни предприятия на ТК холд АД ЕИК 121657705
--

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Име на дружеството	ЕИК
Агрокомб АД в ликвидация	118021120
Атлас АД в ликвидация	126003168
Беласица АД	811160416
Бял бор АД	822106067
Добруджанска мебел АД	834025235
<i>Итал мебел ЕООД, дъщерно на ДМ АД</i>	<i>130914216</i>
ТК имоти АД	128007012
Каумет АД	118000845
Модул АД	117008114
Милк комерсиал ЕООД	130936999
Рален текс АД	113012480
Рилски лен АД	122006101
Технотекс АД	822150722
ТК лизинг ООД	130017743
ТК пролайн АД	118581165
Тунджа 73 ЕООД	833163906

Дружеството не изготвя и не представя консолидиран финансов отчет на групата, позовавайки се на изискванията на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и факта, че индивидуалните отчети на всички дъщерни дружества на Програмни продукти и системи АД, както и тези на ППС – имоти АД, включително и настоящия отчет се консолидират от дружеството – майка – ТК - холд АД, ЕИК121657705.

Дружеството оповестява сделки със свързани лица в групата и сделки със свързани лица извън групата, както следва:

Сделки и сазда със свързани лица в групата на Програмни продукти и системи АД:
През 2023 г. сделки със свързани лица в групата няма.

Сделки и сазда със свързани лица извън групата на ППС АД:

Продажби на свързани лица извън групата

Клиент	Вид сделка	31.7.2023 г.	31.7.2022 г.
ТК Холд АД	услуга	16	
Беласица АД	услуга		1
Общо		16	1

Покупки на свързани лица извън групата

Доставчик	Вид сделка	31.7.2023 г.	31.7.2022 г.
Милк комерсиал	услуга	8	9
ТК Холд АД	услуга	4	5
ТК Лизинг	услуга	4	14
Беласица	услуга		1
Общо		16	29

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Предоставени депозити

Контрагент	Договорен размер на депозита	Λ. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
ТК Холд АД	15 358	0,5%		няма

Салда по предоставени депозити (главница и лихва)

Контрагент	Краткосрочна част по амортизируема стойност		Дългосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви	Главница	Лихви
ТК Холд АД	15 358	368		
Общо	15 358	368	-	-

Начислени приходи от лихви по предоставени депозити

Контрагент	Вземане към 31.12.2022 г.	Начислени през 2023 г.	Получени през 2023 г.	Вземане към 31.07.2023 г.
ТК Холд АД	322	46		368
Общо	322	46	-	368

Вид	Начислени суми за:		
	възнаграждения и осигуровки за периода	компенсируеми отпуски	дългосрочни доходи
Съвет на директори	15		
Общо:	15	-	-

2. Управление на капитала

31.7.2023 г.	31.12.2022 г.
(92)	(55)
(92)	(55)
23 667	23 586
23 575	23 531
(0,00)	(0,00)

3. Финансови рискове

Основни рискове на които е изложено предприятието и които произтичат от финансовите инструменти:

- Пазарен риск с неговите компоненти:
  - валутен риск, произтичащ от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове;
  - лихвен риска на справедливата стойност, произтичащ от варирането на стойностите на финансови инструменти поради промени в пазарните лихвени проценти;
  - ценови риск, произтичащ от варирането на стойността на финансовите инструменти в резултат на промени в пазарните цени;

Пазарният риск включва не само възможност за загуба, но също така и възможност за печалба.

- Кредитен риск свързан с възможността че едната страна по финансов инструмент няма да изпълни задължение, което ще доведе до финансова загуба за другата страна.
- Ликвиден риск, произтичащ от възможността предприятието да срещне трудности при набирането на средства, за да изпълни ангажиментите си, свързани с финансови инструменти. Ликвидният риск произтича от неспособността да се продаде финансов актив бързо на стойност, близка до справедливата му стойност.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ” АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат. Предприятието няма приета политика за хеджиране на финансовите рискове.

- **Валутен риск**

По своята същност валутния риск представлява рискът от покачване или понижаване на валутните курсове, водещи до формиране на печалби / загуби от преоценка на приходите и разходите в дружество.

Дружеството не е изложено на валутен риск поради факта, че всички негови сделки и операции се извършват в BGN.

4.Корекция на грешки

Не са извършвани корекции на грешки.

5. Ключови приблизителни оценки и преценки на ръководството с висока несигурност

В настоящия финансов отчет, при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите, ръководството е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени, на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли, да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

5.1. Обезценка на материални запаси

Към края на отчетния период ръководството прави преглед на наличните материални запаси – материали и стоки, за да установи дали има такива, на които нетната реализуема стойност е по-ниска от балансовата им стойност. При този преглед към 31.07.2023 г. няма материални запаси.

5.2. Обезценка на вземания

Към края на отчетния период, ръководството прави преглед на приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъмнителни вземания. Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях, съгласно оригиналните условия на вземанията. За такива доказателства ръководството приема: установяването на значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура по несъстоятелност или друга финансова реорганизация. За дружеството е определен обичаен период в зависимост от конкретния клиент, за който не начислява лихви на контрагентите. За част от клиентите, с които дружеството поддържа дългосрочно търговско сътрудничество, се допуска по-дълъг период. След изтичане на обичайният или конкретно договорен период, ръководството прави преглед. Към 31.07.2023 дружеството не е отписало вземания, няма отписване и на задължения.

5.3. Обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване

Съгласно изискванията на МСС 36, към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от имстите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации, се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

Към 31.07.2023 г. дружеството е извършило преглед за обезценка на Имоти, машини и съоръжения. Няма бракувани машини съоръжения и оборудване към края на отчетния период.

6. Условни активи и пасиви и обезпечения на трети лица

Дружеството няма учредени условни активи, пасиви или обезпечения на трети лица

Съдебни дела

Дружеството не води съдебни дела в качеството на ищец. Срещу дружеството не се водят дела.

7. Събития след края на отчетния период

След датата на отчета до датата на неговото одобрение няма настъпили събития със съществено значение.

“ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ И СИСТЕМИ”АД
МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 31.07.2023

8. Действащо предприятие

Ръководството на дружеството счита че предприятието е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

9. Оповестяване съгласно законови изисквания

Начислените за годината суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори на предприятието за независим финансов одит са в размер на 7 хил. лв.

10. Финансови показатели

Показатели

№	Показатели	2023 г.	2022 г.	Разлика	
		Стойност	Стойност	Стойност	%
1	Дълготрайни активи /общо/	3 703	3 729	(26)	-1%
2	Краткотрайни активи в т.ч.	25 241	20 164	5 077	25%
3	Активи държани за продажба	4 973	0	4 973	0%
4	Краткосрочни вземания	4 019	4 000	19	0%
5	Краткосрочни финансови активи	16 157	16 109	48	0%
6	Парични средства	92	55	37	67%
7	Обща сума на активите	28 944	23 893	5 051	21%
8	Собствен капитал	23 667	23 586	81	0%
9	Финансов резултат	81	166	(85)	-51%
10	Дългосрочни пасиви	121	121	-	0%
11	Краткосрочни пасиви	183	186	(3)	-2%
12	Обща сума на пасивите	304	307	(3)	-1%
13	Приходи общо	318	326	(8)	-2%
14	Приходи от продажби	259	285	(26)	-9%
15	Разходи общо	237	218	19	9%

Коефициенти

№	Коефициенти	2023 г.	2022 г.	Разлика	
		Стойност	Стойност	Стойност	%
	Рентабилност:				
1	На собствения капитал	0,00	0,01	(0,00)	-51%
2	На активите	0,00	0,01	(0,00)	-60%
3	На пасивите	0,27	0,54	(0,27)	-51%
4	На приходите от продажби	0,31	0,58	(0,27)	-46%
	Ефективност:				
5	На разходите	1,34	1,50	(0,15)	-10%
6	На приходите	0,75	0,67	0,08	11%
	Ликвидност:				
7	Обща ликвидност	137,93	108,41	29,52	27%
8	Бърза ликвидност	110,75	108,41	2,35	2%
9	Незабавна ликвидност	88,79	86,90	1,89	2%
10	Абсолютна ликвидност	0,50	0,30	0,21	70%
	Финансова автономност:				
11	Финансова автономност	77,85	76,83	1,02	1%
12	Задлъжнялост	0,01	0,01	(0,00)	-1%